

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ
Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти**

Проректор із науково-педагогічної роботи _____ Кузнецова О. А.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА ТА СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА З
ПРАКТИКУМОМ**

Ступінь бакалавр
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма
Початкова освіта

Миколаїв – 2020

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Дрозд Олена Володимирівна, старший викладач кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, к.п.н.

РЕЦЕНЗЕНТ: Маланюк Тарас Зеновійович, к. пед. н., доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоубізнесу та івентменеджменту, ДВНЗ, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Програму схвалено на засіданні кафедри 26.08.20

Протокол від від 26.08.20 2020 року № 1

Завідувач кафедри (А. І. Яблонський)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (Степанова Т.М.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «27» серпня 2020 року № 11

Голова навчально-методичної комісії (Кузнецова О. А.)

Анотація дисципліни

Мета дисципліни: ознайомити студентів із основними творами, що входять у коло дитячого читання; збагатити активний словник студентів і свідоме засвоєння основ граматичної будови рідної мови; виробити у майбутніх учителів вміння самостійно аналізувати твори дитячої літератури; навчити досконало володіти знаннями фонетичної, лексичної граматичної системи української мови, мати доступ до джерел української духовності, культури, можливість постійно збагачувати духовне життя.

Завдання курсу: засвоїти особливості української і зарубіжної дитячої літератури; підвищити культуру мовлення студентів, виробити у подальшому орфографічну і пунктуаційну компетенції; усвідомити вплив історії на розвиток дитячої художньої літератури; ознайомитись із творчістю українських письменників різних історико-літературних періодів, які писали для дітей; розвивати естетичні смаки, інтерес до художнього слова, до духовної спадщини народу, формувати вербальний інтелект для роботи в професійній сфері.

Дисципліна передбачає 9 кредитів ECTS, вивчається в 1 семестрі, форма контролю – екзамен. Мова викладання – українська.

Умовами зарахування предмета є: контрольні роботи, індивідуально-творчий проєкт, творчі завдання, самостійна робота, наукове дослідження, наукова стаття, ділова гра, дебати.

Ключові слова: дитяча література, літературний процес, жанр, фонетика, грамати́ка, орфо́е́пія, пунктуа́ція, фольклор, байка.

ABSTRACT

The purpose of the discipline: to acquaint students with the main works that are part of children's reading; to enrich students' active vocabulary and conscious mastering of the basics of grammatical structure of the native language; to develop in future teachers the ability to independently analyze works of children's literature; to learn to master the knowledge of the phonetic, lexical grammatical system of the Ukrainian language, to have access to the sources of Ukrainian spirituality, culture, the opportunity to constantly enrich the spiritual life.

Objectives of the course: to learn the features of ukrainian and foreign children's literature; to improve the culture of students' speech, to develop further spelling and punctuation competencies; to realize the influence of history on the development of children's fiction; to get acquainted with the works of ukrainian writers of different historical and literary periods who wrote for children; to develop aesthetic tastes, interest in the artistic word, in the spiritual heritage of the people, to form verbal intelligence for work in the professional sphere.

The discipline provides 9 ects credits, is studied in 1 semester, the form of control is an exam. the language of instruction is ukrainian.

The conditions for enrollment in the subject are: tests, individual creative project, creative tasks, independent work, research, scientific article, business game, debate.

Key words: children's literature, literary process, genre, phonetics, grammar, orthoepy, punctuation, folklore, fable.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «**Дитяча література та сучасна українська мова з практикумом**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: аналіз творів дитячої літератури і знання мовно-літературних норм української мови.

Міждисциплінарні зв'язки: «Дитяча література та сучасна українська мова з практикумом» тісно пов'язана з такими предметами, як: «Педагогіка», «Дидактика початкової освіти», «Українська мова (за професійним спрямуванням).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати:

1. 1. **Мета:** ознайомити студентів із основними творами, що входять у коло дитячого читання; виробити у майбутніх учителів вміння самостійно аналізувати твори дитячої літератури; навчити студентів досконало володіти знаннями фонетичної, лексичної граматичної системи мови, сприяти підвищенню культури мовлення, виробленню і дальшому удосконаленню їх орфографічних і пунктуаційних навичок.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- засвоїти особливості української і зарубіжної дитячої літератури;
- усвідомити вплив історії на розвиток дитячої художньої літератури;
- ознайомитись із творчістю українських письменників різних історико-літературних періодів, які писали для дітей;
- системно засвоїти матеріал фонетичного, лексичного та граматичного мовних рівнів;
- розвивати у студентів уміння сприймати літературний твір для дітей як явище мистецтва слова;
- формувати гуманістичний світогляд, збагачувати духовний світ студента, утверджувати загальнолюдські морально-етичні орієнтири;
- виробляти вміння компетентно орієнтуватися в інформаційному (зокрема літературному) просторі, застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності.

ПРН 1	навички креативного мислення, набуття гнучкого образу мислення, який дозволяє зрозуміти та розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне ставлення до сталих наукових компетенцій у галузі початкової освіти
ПРН 2	уміння до імплементації законодавчих та нормативно-правових актів у галузі початкової освіти
ПРН 3	уміння творчо-критично мислити з дотриманням норм і правил інтелектуальної власності

ПРН 4	уміння працювати в міжнародному середовищі, виявляючи толерантне ставлення до інших культур
ПРН 5	навички досконалого володіння різними стилями (офіційно-діловий, науковий, художній) українською мовою як державною та іноземною на необхідному професійному рівні
ПРН 6	уміння формулювати педагогічно-наукову задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку
ПРН 7	уміння приймати управлінські рішення у галузі дошкільної та початкової освіти
ПРН 8	уміння організації дослідно-експериментальної та дослідницької роботи у сфері освіти та представляти її результати передусім у власних публікаціях
ПРН 9	уміння встановлювати співвідношення ролі культури, науки в розвитку цивілізації і пов'язаних з цим сучасних соціальних і етичних проблем, цінності наукової раціональності та її історичних типів, знати структуру, форми і методи наукового пізнання, їх еволюцію
ПРН 10	уміння аналізувати знання про сферу освіти, сутність, зміст і структуру освітніх процесів, володіти системою знань про історію та сучасні тенденції розвитку педагогічних концепцій і предметних методик
ПРН 11	уміння аналізувати сучасні освітні технології: сутність, завдання, класифікація, практична значущість; методику організації індивідуальної, фронтальної, групової форми роботи з учнями; нетрадиційні методи і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; вимоги до організації різних видів занять
ПРН 12	уміння здійснювати самостійно-пошукову роботу; користуватися сучасними методами навчання, як складовою психолого-педагогічної компетентності вчителя
ПРН 13	уміння використовувати інтерактивні методи викладання; розв'язувати психолого-педагогічні ситуації
ПРН 14	уміння переносити знання у власний педагогічний досвід; критично аналізувати різні педагогічні теорії навчання та виховання, давати самостійну оцінку різноманітним явищам педагогічної теорії і практики
ПРН 15	уміння застосовувати у практичній діяльності знання із нових педагогічних технологій, використовувати елементи інноваційних методик під час викладання дисципліни.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

- Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти певними мовними.

- Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя початкової школи).

- Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

- Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підході до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

II. Фахові:

Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей, визначених Держстандартом, задля усвідомлення їхньої реалізації в освітній галузі загалом та окремих змістових лініях. Здатність до застосування лінгвістичних та літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу навчання мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складовими філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 270 годин / 9 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Кредит 1. Вступ до предмета. Дитяча література як невід'ємна складова української літератури. Архаїчні тексти для дітей

Тема 1. Теорія дитячої літератури. Архаїчні тексти для дітей. Дитяча література як невід'ємна складова всієї літератури. Поняття «дитяча література». Джерела і функції дитячої літератури. Ознаки дитячої літератури.

Тема 2. Усна народна творчість для дітей. Усна народна творчість для дітей. Основні поняття. Дитячий фольклор (колискові пісні, забавлянки та примовлянки, чукикали, дитячі заклички). Ігровий фольклор (лічилки, народні дитячі ігри, дражнили, мирилки, небилиці, дитячі співаночки). Календарно-обрядова поезія для дітей (веснянки, купальські пісні, петрівчанські пісні, жнивварські пісні, колядки та шедрівки тощо). Дитяча пареміографія (приказки, прислів'я, загадки, скоромовки тощо).

Тема 3. Народна казка як особливий жанр дитячого фольклору. Поняття про казку та її походження. Українська народна казка: специфіка жанру. Функції казки. Вплив казки на дитину. Народна казка та літературна казка: порівняльний аналіз. Казки народів світу.

Тема 4: Міфологія як джерело дитячої літератури. Біблійні мотиви як визначальний фактор становлення літератури для дітей. Поняття «міф», «міфологія». Специфічні ознаки міфу. Давньогрецька міфологія у дитячому читанні. Слов'янська міфологія у дитячому читанні. Біблія як важлива складова дитячої літератури. Структура Біблії. Старий Заповіт. Новий Заповіт. Євангеліє. Притча. Біблія для дітей. Біблійні міфи в контексті шкільної програми.

Кредит 2. Література для дітей (XI - XIX ст.)

Тема 5. Давня українська література у дитячому читанні (XI - ХУІІІ ст.)

Українська література доби Київської Русі. Історія розвитку книгописання й книгодрукування. Легенди давнього письменства. Творчий спадок В. Мономаха «Повчання Володимира Мономаха дітям». Творча спадщина І. Г. Вишенського, Л. Барановича, К. Зіновіїва у дитячому читанні. Творча спадщина Г. Сковороди у дитячому читанні.

Тема 6. Нова українська література для дітей (кінець ХУІІІ ст. - перша половина ХІХ століття) Нова українська література. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Значення «Енеїди» І. Котляревського для розвитку української дитячої літератури. Жанр байки. Байки П. Гулака-Артемівського, Л.Боровиковського. Суворая правда життя в поезії Т. Шевченка. Розкриття теми украденого дитинства. Пейзажна лірика Т. Шевченка. Її роль у вихованні в дітей поетичного сприйняття світу й розуміння

краси рідної природи. Байки Є. Гребінки у дитячому читанні. Байки Л. Глібова для дітей. Твори С. Руданського для дітей.

Тема 7. Українська література для дітей (друга половина XIX століття) Українська література другої половини XIX століття. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Періодичні видання для дітей другої половини XIX століття. Іван Франко як дитячий письменник. Літературно-критичні статті: «Байка про байку», «Женщина-мати», «Народні школи та їх потреби». Збірка «Коли ще звірі говорили». Марко Вовчок як основоположник української дитячої прози. Казки «Ведмідь», «Дев'ять братів в десята сестриця Галя». Внесок Бориса Грінченка у розвиток української дитячої літератури.

Тема 8. Українська література для дітей (друга половина XIX століття) Художній аналіз творчого доробку Олени Пчілки для дітей. Михайло Коцюбинський як майстер художнього зображення психології дитини. Цикл «П'ять казочок». Оповідання «Ялинка», «Маленький грішник». Ідейно-тематичний аналіз творчого доробку Лесі Українки для дітей. Поетична творчість Л. Українки для дітей. Казки «Біда навчить», «Лілея», «Казка про Оха-чудотворця».

Кредит 3. Українська література дітей (кінець XIX - XX ст.)

Тема 9. Українська література для дітей (кінець XIX століття - перша чверть XX століття)

Українська дитяча література XX століття. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Тематичне різноманіття поетичних, драматичних і прозових творів для дітей. Творчість О. Олеся. Творчий доробок В. Винниченка для дітей. Твори С. Васильченка для дітей. Оповідання Майка Йогансена для дітей.

Тема 10. Українська література для дітей (перша половина XX століття) Творчість Марійки Підгірянки. Збірки поезій для дітей «Відгук душі», «Малий Василько», «Вертеп», «Зайчик і Лисичка» «Ганнуся», «Гірські квіти» Твори А. Лотоцького, Ю. Будяка, Р. Завадовича, К. Перелісної для дітей.

Тема 11. Творчість шістдесятників для дітей Творчий доробок М. Вінграновського для дітей. Дитячі вірші та збірка «Бузиновий цар» Ліни Костенко. Жанрове і тематичне розмаїття творів Василя Симоненка для дітей. «Казка про Дурила», «Цар Плаксій і Лоскотон», «Подорож у країну Навпаки». Морально-етичні проблеми у прозі Гр. Тютюнника («Дивак», «На згарищі»).

Тема 12. Українська література для дітей (друга половина XX століття) Українська дитяча література кінця XX - початку XXI ст. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Творчість Є.

Гуцала, В. Нестайка. Дитяча література в контексті сучасного літературного процесу. Творчість І. Андрусика, Зірки Мензатюк, О. Ільченка. Дитячі періодичні видання зазначеного періоду.

Кредит 4. Зарубіжна дитяча література (кінець XIX - XX ст.)

Тема 13. Зарубіжна дитяча література XVII - XIX століть. Зарубіжна дитяча література XVII - XIX століть. Поняття про літературну казку. Казки Шарля Перро, братів Грімм, Е.-Т.А. Гофмана, В. Гауфа. Творчість Г.К. Андерсена. Особливості казок Г.К.Андерсена.

Тема 14. Зарубіжна дитяча література (XX століття) Популярність твору Льюїса Керролла «Аліса в Країні Чудес». Осуд егоїзму в казці О. Уайльда «Велетень-себелюбець». Добро і зло в казці Р. Кіплінга «Ріккі-Тіккі-Таві». Твори Д. Родарі в дитячому читанні. Гуманістичний та моральний зміст казки Карла Коллоді «Пригоди Піноккіо».

Тема 15. Твори для дітей письменників світу XX-XXI століть Твори для дітей письменників світу XIX-XXI століть. Творчість В. Гюго, Дж. Лондона. З. Топеліуса, А. Ліндгрена, Б. Немцової, Дж. Ролінг, Дж. Р.Толкіна, А. Мілна.

Кредит 5. Зарубіжна література для дітей (російські письменники XIX-XXI ст.)

Тема 16. Російська дитяча література XIX століття Російська дитяча література XIX століття. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Творчість О. Пушкіна, Л. Толстого, П. Єршова, К. Ушинського для дітей.

Тема 17. Російська література для дітей XX - XXI століть Російська література для дітей XX - XXI століть. Проза і поезія означеного періоду. Тематика і проблематика творів. Творчість М. Носова, К. Чуковського, А. Барто, С. Міхалкова, С. Маршака.

Кредит 6. Новітня українська література для дітей (XXI століття)

Тема 18. Новітня література для дітей (XXI століття) Українська дитяча література XXI століття. Особливості розвитку дитячої літератури зазначеного періоду. Дитячі письменники та їхня творчість цього періоду.

Тема 19. Новітня література для дітей (дитячі періодичні видання) Дитяча періодика XX століття. Періодичні видання для дітей XXI століття. Зміст та оформлення дитячих журналів. Проблеми та перспективи української періодики для дітей.

Тема 20. Твори для дітей митців української діаспори Творча спадщина для дітей Спиридона Черкасенка. Іван Багряний у дитячому читанні.

Казка «Телефон». Творчість Катерини Перелісної для дітей. Казки Віри Вовк для дітей. Леся Храплива-Щур та її твори для дітей. Творчість Леоніда Полтави для дітей.

Кредит 7. Фонетика. Фонологія.

Тема 21. Взаємодія стилів в історії української літературної мови. Предметі завдання фонетики. Зв'язок фонетики з іншими розділами мовознавства. Звуки і склади як фонетичні одиниці. Склади відкриті і закриті, наголошені і ненаголошені. Закономірності складоподілу в українській мові. Наголос силовий і музикальний, вільний і постійний. Характер українського наголошення. Наголос як засіб вираження лексичного і граматичного значення слів.

Тема 22. Мовний апарат. Робота мовних органів при утворенні голосних і приголосних звуків. Фізіолого-артикуляційний, акустичний і лінгвістичний аспекти вивчення мовних звуків. Голосні звуки, їх класифікація за горизонтальним рухом язика, ступенем підняття язика до піднебіння та участю губ.

Тема 23. Приголосні звуки, їх класифікація за участю голосу і шуму (сонорні, шумні, дзвінки, глухі за місцем утворення (губні, передньоязикові, середньоязикові, задньоязикові, горлові за способом творення (проривні, фрикативні, африкати). Співвідносність приголосних за дзвінкістю/глухістю, акустичні пари дзвінких/глухих приголосних приголосні, що не мають співвідносного акустичного парного. Співвідносність приголосних за твердістю/м'якістю. Історична довідка про ствердіння губних і шиплячих приголосних. Асиміляція приголосних.

Кредит 8. Орфоепія. Графіка й орфографія

Тема 24. Орфоепія як розділ мовознавства і система правил літературної вимови. Значення орфоепічних норм, причини їх порушення. Основні правила української вимови вимова голосних і приголосних звуків у різних позиціях, вимова звукосполучень. Вимова слів, засвоєних з інших мов. Посібники з орфоепії української мови.

Тема 25. Наголошування слів в українській мові. Графіка як вчення про систему знаків, що забезпечують передачу звукової мови на письмі, і про звукове значення букв. Історія письма. Неалфавітні види письма. Кирилиця. Український алфавіт, його писана та друкована форми. Співвідношення між буквами і звуками української мови.

Тема 26. Українська орфографія та її принципи фонетичний, морфологічний, історичний (традиційний, смисловий). Написання слів разом,

окремо, через дефіс. Вживання великої букви. Правопис найуживаніших префіксів і суфіксів. Правила переносу слів із рядка в рядок. Фонетичні і морфологічні основи переносу слів. Орфографічні і технічні правила переносу.

Кредит 9. Лексикологія

Тема 27. Предмет і завдання лексикології української мови. Словникове багатство української мови. Слово і поняття. Значення слова як лексичної одиниці. Повнозначні і неповнозначні слова. Багатозначні слова. Пряме і переносне значення слова. Типи переносних значень метафора, метонімія, синекдоха. Синоніми. Типи синонімів. Синонімічний ряд. Синонімія і багатозначність. Антоніми, типи антонімів. Стилїстична роль антонімів.

Тема 28. Граматика. Морфеміка. Словотвір. Граматика як наука. Розділи граматики (морфологія, синтаксис, їх основні структурні компоненти. Граматичні значення слів в українській мові у співвідношенні з лексичним. Способи та мовні засоби вираження граматичних значень в українській мові. Граматична форма слова і граматична категорія. Предметі завдання морфології. Морфологічна будова слова. Поняття про морфему. Основні типи морфем. Кореневі і афіксальні морфеми. Морфеми з вільним і зв'язаним значенням. Омонімічні і синонімічні морфеми.

Тема 30. Складне речення. пряма і непряма мова. Пунктуація

Поняття про складне речення як про як про змістовну, структурну та інтонаційну єдність. Відмінність складних речень від простих у будові. Засоби вираження зв'язку між частинами складного речення сполучники, сполучні слова, інтонація, порядок розміщення частин. Сурядний і підрядний зв'язок у складному реченні. Безсполучниковий зв'язок між частинами складного речення. Типи складного речення.

3. Рекомендована література

Базова

1. Богданець-Білокаленко Н.І. Українська дитяча література. Маловідомі твори українських письменників II половини XIX ст. – I половини XX ст.: навч. посіб. / Н.І. Богданець-Білокаленко. Вид. 3-є, допов. і перероб. К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2011. 108 с.
2. Велика хрестоматія для читання в дитячому садку. К.: Махаон-Україна, 2010. 360 с.
3. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія./ упоряд.: А. І. Мовчун. К.: Арій, 2011. 592с.

4. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва : Підручник / Тетяна Качак. К.: ВЦ «Академія», 2016. 352 с.
5. Качак Т.Б. Зарубіжна література для дітей : підручник / Т.Б.Качак, Л.М.Круль. К.: Академвидав, 2014. 416с.

Допоміжна

1. Золота колекція українських казок: Збірка казок. Харків: ФО-Плуговий С.М., 2011. 224 с.
2. Кодлюк Я., Одинцова Г. Розповіді про письменників.: Посібник для вчителя початкових класів /Я Кордюк. Тернопіль, 2005.
3. Копиленко О.І. Як вони поживають. Старостенко Ю.С. Лісові розмови: Оповідання: Для мол. шк. віку. К.: Веселка, 1987. 207 с.
4. Мовчун А.І. Абетка духовності / А.І. Мовчун. К.: АВДІ, 2012. 312 с.